

A szovjet tömb meggyengülése

A Szolidaritás mozgalom és a katonai diktatúra bevezetése Lengyelországban

- **Lengyelországban az 1970-es évek közepére állandósult az élelmiszerhiány.** Számos árucikkre (hús, cukor, benzin, cigaretta) jegyrendszert vezettek be
- Az ateista és egyházellenes diktatúra helyzete megingott, amikor **1978-ban a krakkói érseket választották pápának,** aki **a II. János Pál** nevet vette fel

Karol Wojtyla

A sztrájk és a szolidáris sztrájk

- **1980 nyarán a gdański Lenin Hajógyár munkásai sztrájkba léptek**
- Miután követeléseiket a pártközpont teljesítette, tovább folytatták a munkabeszüntetést, hogy a többieket támogassák vele - **„Szolidaritási sztrájkba”** kezdtek
- Az akció két hét alatt **országos általános sztrájkká szélesedett**

A lengyel szakszervezet győzelme

- Az **állampárt elismerte** a sztrájkokat szervező, önszerveződő **„Szolidaritás” szakszervezetet (Solidarnosc)**. A szakszervezet vezetője **Lech Wałęsa** volt.
- Szolidaritásba néhány hét alatt **több millióan léptek be**.

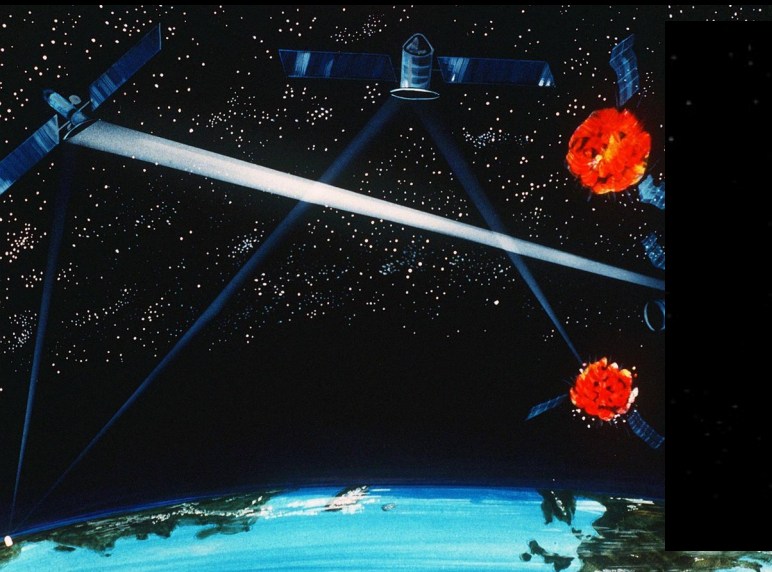

Lech Walesa
1980-ban a
Gdansk-i
tüntetés
győzelme után

A „kis hidegháború” időszaka (1970–1980-as évek)

- **Washington űrfegyverkezési programja**, a meghirdetett **csillagháborús terv** pedig védelmet ígért már a szovjet nukleáris rakéták ellen is (elméletben)
- Az elképzelések szerint az USA-ra kilőtt **szovjet nukleáris robbanófejek** ezreit az amerikai védelmi rendszer **műholdakra telepített eszközökkel** (például lézerfegyverrel) „vadászta volna le”

A szovjet tömb gyengülése

- A szovjetek **elvesztették a fegyverkezési versenyt**
- A SZU **nemzetközileg elszigetelődött**
- A harmadik világ államai is szembe fordultak velük
- Csökkent a SZU és a szocialista országok **világgazdasági súlya**
- Moszkva már nem volt képes anyagilag sem segíteni a támogatásra szoruló szövetségeseit

A Szovjetunió bukásához vezető külső és belső okok

- **A SZU az 1980-as évek második felében néhány év alatt veszítette el superhatalmi pozícióját**
- **Az Amerikai Egyesült Államok újra óriási összegeket fordított haderejének korszerűsítésére**
- **A republikánus Ronald REAGAN elnök a többszörösen fejlettebb és nagyobb fegyverkezési verseny megnyerésével a SZU-t gazdaságilag is térdre kényszerítette**

Kísérlet a Szovjetunió megreformálására

- **A Szovjetunió** rosszul mérte fel az erőviszonyokat, hiszen az USA fejlődési **tempójával már nem tudott lépést tartani**
- A **szovjet pártvezetés** idős es sokszor súlyos betegségekkel küzdő, rugalmatlan **politikusokból állt**
- **1985-ben Mihail Gorbacsovot választották pártfőtitkárrá**, a fiatalos vezető fellépése új szakasz kezdetét jelentette, **belső reformokkal**
- **Gorbacsov reformprogramja: PERESZTROJKA (átépítés)**

Kísérlet a Szovjetunió megreformálására

- Gorbacsov másik programja: **GLASZNOSZTY** (hangosság, nyitottság)
- Ez a szigorú **politikai cenzúra eltörlését** és a nyílt kommunikációt (a múlttól is) jelentette
- Ez **fokozta az elégedetlenséget** és az ellenszenvet a volt és még mindig **fennálló kommunista rendszerrel szemben**
- **A vezetők közötti NYILVÁNOS viták és a SZU tagországaiban az elfojtott nemzetiségi ellentétek és függetlenségi törekvések fokozták a feszültséget**

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

WHEN U ACCIDENTALY

COLLAPSE SOVIET UNION

makeameme.org